



Tilläggsbudget till statsbudgeten

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 25 april 2006 beslutat att bereda övriga berörda utskott tillfälle att yttra sig över *2006 års ekonomiska vårproposition (2005/06:100)* om tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 2006 (punkterna 6–7, 9–10 och 12–39) och de motioner som kan komma att väckas, allt i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde. Vårpropositionen är resultatet av ett samarbete mellan regeringen, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

De delar utskottet yttrar sig över är regeringens förslag om tilläggsbudget för budgetåret 2006 avseende utgiftsområdena 8 och 11 (punkt 39), lag om ändring i lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl. (punkt 7) och godkännande av vad regeringen föreslår i fråga om kommunersättning vid flyktningmottagande (punkt 17). Utskottet yttrar sig vidare över motion 2005/06:Fi14 yrkandena 3 och 4.

Utskottets överväganden

Utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Propositionen

Riksdagen antog under hösten 2005 en ändring i utlänningslagen (1989:529). Lagändringen var tillfällig och gällde under tiden den 15 november 2005–30 mars 2006 och innebar att Migrationsverket skulle ompröva lagakraftvunna avvisnings- och utvisningsbeslut som inte verkställts. Den tillfälliga lagstiftningen medför att antalet personer som får uppehållstillstånd väntas öka kraftigt, vilket således ger ökade kostnader för kommunerna.

Regeringen föreslår därför att ett tillfälligt stöd skall lämnas till kommuner som under 2006 ökar flyktingmottagandet. Kommuner som uppfyller vissa villkor föreslås få en tillfällig ersättning med ett engångsbelopp på 20 000 kr för varje person som tas emot under 2006. För att stimulera och underlätta flyktingmottagandet skall dessutom extra ersättning kunna betalas ut för de särskilda kostnader som en kommun kan få för att snabbt kunna ta emot fler personer m.m. Medlen avses t.ex. kunna användas till särskilda bostadslösningar eller till insatser för personer med särskilda behov.

För att möjliggöra förslaget bör anslaget 10:1 Integrationsverket ökas med 6,5 miljoner kronor och anslaget 10:3 Kommunersättningar vid flyktingmottagande ökas med 600 miljoner kronor.

Migrationsverket har registrerat ca 30 000 ärenden som skall prövas enligt den tillfälliga lagstiftningen. Anslaget 12:1 Migrationsverket behöver därför ökas med 400 miljoner kronor.

Vidare innebär den tillfälliga lagstiftningen ökade utgifter för kommunerna för bl.a. boende, hälso- och sjukvård och barnens skolgång. Anslaget 12:2 Ersättningar och bostadskostnader behöver därför ökas med 370 miljoner kronor.

Den tillfälliga lagstiftningen medför även att utgifterna för offentligt bidräde i utlänningsärenden ökar. Anslaget 12:6 Offentligt bidräde i utlänningsärenden behöver därför ökas med 25 miljoner kronor.

Integrationsverket lämnar stöd till organisationer för verksamhet som förebygger och motverkar diskriminering. För att öka kvaliteten i det arbete som bedrivs vid de s.k. antidiskrimineringsbyråerna bör anslaget 10:2 Integrationsåtgärder förstärkas med 1 miljon kronor.

Migrationsverket skall under vissa förutsättningar erbjuda den som ansöker om uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning en DNA-analys. En sådan analys kommer även att innebära ökade kostnader för utrikesre-

presentationen. Anslaget 12:3 Migrationspolitiska åtgärder bör därför minskas med 1 miljon kronor för att bidra till att finansiera ökningen av anslaget 90:5 Regeringskansliet m.m.

Utlänningsnämnden upphörde den 30 mars 2006. En särskild utredare har fått i uppdrag att avveckla Utlänningsnämnden. Utgifterna för avvecklingen belastar för närvarande ramanslaget 12:9 Utlänningsnämnden. Ett nytt ramanslag 12:10 Utlänningsnämndens avvecklingsorganisation bör föras upp i statsbudgeten med 22 miljoner kronor. Finansiering sker genom att anslaget 12:9 minskas med 22 miljoner kronor.

Anslaget 47:1 Åtgärder för nationella minoriteter bör ökas med 1 miljon kronor för att finansiera åtgärder som syftar till att motverka diskriminering och skapa kunskap, såväl bland myndigheter och kommuner som hos romer, om livsvillkoren för romer i Sverige och hur dessa kan förbättras.

Mot bakgrund härav föreslås att ramen för utgiftsområde 8 ökas med 1 402,5 miljoner kronor.

Motion

I motion Fi14 av Karin Pilsäter m.fl. (fp) begärs i yrkande 3 att förslaget om kommunersättningar vid flyktingmottagande avslås. I stället förordar motionärerna i motionens yrkande 4 ett extra stimulansbidrag med villkor att det oavkortat skall gå till jobb- och utvecklingsgaranti för vuxna och till undervisning i svenska för barnen. Under det andra och tredje året skall bidraget utbetalas i relation till antalet flyktingar som deltar i jobb- och utvecklingsgarantin och de barn som får extra resurser för att lära sig svenska.

Utskottet

Med anledning av det ökade antalet beviljade uppehållstillstånd som den ovan nämnda tillfälliga lagstiftningen medför står det klart att vissa anslag inom utgiftsområdet måste tillföras extra medel.

Utskottet anser att det är av stor vikt att kommuner stimuleras att ta emot ett ökat antal flyktingar och att de kommuner som gör detta har kapacitet att erbjuda boende och en god introduktion. I likhet med regeringen anser utskottet att ett tillfälligt stöd bör lämnas till kommuner som 2006 ökar flyktingmottagandet. Stödet är således knutet till själva mottagandet och introduktionen av flyktingar. Utskottet ställer sig även bakom förslaget att en extra ersättning skall kunna betalas ut i enlighet med vad regeringen har föreslagit. Utskottet kan inte ställa sig bakom motionens förslag att det tillfälliga stödet oavkortat skall gå till specifika åtgärder i form av jobb- och utvecklingsgaranti för vuxna och undervisning i svenska för barnen. Utskottet tillstyrker således att riksdagen godkänner vad regeringen föreslagit i fråga om kommunersättningar vid flyktingmottagande och avstyrker motion Fi14 yrkandena 3 och 4.

Utskottet tillstyrker även i övrigt regeringens förslag om tilläggsbudget för utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar.

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Bostadstillägg utges fr.o.m. den månad en bidragsberättigad fyller 65 år för 91 % av bostadskostnaden per månad av den del som inte överstiger 4 850 kr för den som är ogift och 2 425 kr för den som är gift.

Förutom bostadstillägg kan särskilt bostadstillägg betalas ut som en utfyllnad om inkomsten efter avdrag för skälig bostadskostnad understiger en skälig levnadsnivå. Som skälig bostadskostnad anses en kostnad på högst 6 050 kr per månad för ogift och 3 025 kr för gift pensionär.

Propositionen

Regeringen föreslår att bostadstillägg till den som har fyllt 65 år skall fr.o.m. den 1 juli 2006 utges med 93 % av bostadskostnaden upp till bostadskostnadstaket. För perioden april t.o.m. juni 2006 skall ett tilläggsbelopp motsvarande 2 % av bostadskostnaden upp till bostadskostnadstaket för respektive månad betalas ut. Tilläggsbeloppet skall endast betalas ut för den eller de månader som den försäkrade har fått bostadstillägg.

Anslaget 20:3 Bostadstillägg till pensionärer och ramen för utgiftsområde 11 föreslås därför ökas med 180 miljoner kronor.

Utskottet

Utskottet tillstyrker regeringens lagförslag och förslag om tilläggsbudget i övrigt för utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom.

Stockholm den 16 maj 2006

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Tomas Eneroth

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Tomas Eneroth (s), Sven Brus (kd), Anita Jönsson (s), Per Westerberg (m), Linnéa Darell (fp), Mona Berglund Nilsson (s), Mariann Ytterberg (s), Ulla Hoffmann (v), Lennart Klockare (s), Tobias Billström (m), Kerstin Kristiansson Karlstedt (s), Solveig Hellquist (fp), Birgitta Carlsson (c), Göte Wahlström (s), Anna Lilliehöök (m), Yilmaz Kerimo (s) och Mona Jönsson (mp).

Avvikande mening

Utgiftsområde 8 (fp)

Linnéa Darell (fp) och Solveig Hellquist (fp) anför:

Regeringen har anslagit pengar till de kommuner som tar emot flyktingar som beviljats uppehållstillstånd till följd av den tillfälliga asyllagen. Enligt Migrationsverket kommer 31 000 ärenden att prövas enligt den tillfälliga asyllagen. Hittills har 12 000 beviljats uppehållstillstånd. Många människor står redan i kö för att placeras i en kommun. Dessa människor måste ges möjlighet att komma in på arbetsmarknaden omgående och inte hänvisas till passivt bidragstagande.

Vi vill därför ge ett extra stimulansbidrag till kommunerna samtidigt som vi villkorar ersättningen enligt följande: Bidraget skall oavkortat gå till en jobb- och utvecklingsgaranti för vuxna och till en satsning på svenska språket för barnen. Under det andra och tredje året skall bidraget betalas i relation till antalet flyktingar som deltar i jobb- och utvecklingsgarantin och de barn som får extra resurser för att lära sig svenska.

Särskilt yttrande

Utgiftsområde 8 (m, fp, kd, c)

Sven Brus (kd), Per Westerberg (m), Linnéa Darell (fp), Tobias Billström (m), Solveig Hellquist (fp), Birgitta Carlsson (c) och Anna Lilliehöök (m) anför:

Allians för Sverige har under riksmötet lagt fram alternativa förslag till inriktning på den svenska ekonomiska politiken och på integrationspolitiska åtgärder. Våra förslag har inte vunnit gehör hos den styrande vänsterkartellen och har därför avslagits. Vi väljer därför att i ett särskilt yttrande förklara våra gemensamma ståndpunkter för en bättre fungerande integrationspolitik.

Ett nytt socialt landskap har vuxit fram i Sverige, ett landskap präglat av utestängning från arbetsmarknaden, bostadssegregation, bidragsberoende, maktlöshet och sårbarhet. Aldrig i modern tid har så många människor stått utan arbete och levt i maktlöshet. Varje högkonjunktur har lämnat fler människor utanför än vid föregående högkonjunktur. Den fysiska koncentrationen av individer och grupper på öar av djupt utanförskap i nästan alla stora och medelstora städer får allvarliga konsekvenser. En kombination av etnisk-kulturellt arv och socioekonomisk utsatthet kan ge upphov till en utanförskapskultur vars kärna är den konflikt som uppstår med det nya samhället som avvisar och kränker nykomlingarna. För detta bär regeringen och dess samarbetspartier det yttersta ansvaret.

Det borde istället vara självklart att en person som anlänt till Sverige så snart som möjligt bör komma i meningsfull sysselsättning. Vi vill med en offensiv användning av introduktionsersättningen samt genom lärlingsintroduktion, nystartsjobb och etableringspeng minska arbetslösheten och utanförskapet bland invandrare som kommit till Sverige. Socialkontoren, introduktionsenheterna och arbetsförmedlingarna bör samordna sitt arbete bättre. Socialkontor och introduktionsenheter bör också ställa krav på motprestation från arbetsföra personer som söker ekonomiskt bistånd. Det skall naturligtvis gälla oavsett nationalitet och ursprung, dvs. även för infödda svenskar. Vår grundläggande linje är att arbetslinjen måste upprätthållas.

Människors vilja och förmåga till egenförsörjning skall tas till vara bl.a. genom goda förutsättningar till arbete och företagande. Detta är en förutsättning för att motverka utanförskap och segregation. Varje medborgare skall ha rätt att utöva sina mänskliga rättigheter, bosätta sig var han vill och utöva sin religion. Medborgarna skall ha möjlighet att organisera sig genom att bilda egna sammanslutningar, starta företag, förskolor och skolor på etnisk, religiös eller idémässig grund. Gemensamma rättsnormer,

tillgång till ett gemensamt språk och gemensamma mötesplatser samt en gemensam etisk grund skall utgöra ett sammanhållande kitt för ett mångfaldens samhälle.

Vi behöver därför ett bättre klimat för arbete och företagande så att alla människor kan leva av frukterna av sitt eget arbete. I likhet med jämställdhetspolitiken bör integrationspolitiken genomsyra alla politiska nivåer.